

# Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXLIV. — Izdan in razposlan 19. dne septembra 1916.

Vsebina: Št. 306. Ukaz, s katerim se uravnava promet s cunjami.

## 306.

**Ukaz trgovskega ministra v porazumu z ministrom za deželno bran in v soglasju z vojnim ministrom z dne 15. septembra 1916. l.,**

s katerim se uravnava promet s cunjami.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

### § 1.

#### Predmet ukaza.

Pod predpise tega ukaza spadajo cunje vsake vrste iz volne, bombaža, polvolne, platna, lanu, jute itd. (razen svile), vštrevši za podelovanje določena stara oblačila, nadalje grobe cunje, končno stare vrvi, konopci, vožeta i. dr.

Za cunje v zmislu tega ukaza veljajo tudi novi odpadki blaga.

### § 2.

#### Komisija za cunje.

Da se uravna promet s cunjami vsake vrste, se ustanavlja „komisija za cunje“ na Dunaju, I., Seitzergasse 1.

Predsednika in ude te komisije pokliče v to častno službo trgovski minister v porazumu z vojnim ministrom in z ministrom za deželno bran izmed udeleženih industrij in obrti ter trgovine.

Komisija sklepa z večino glasov; ako so glasovi enako razdeljeni, odloči predsednikov glas.

Komisija za cunje je pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršujejo vladni komisarji, ki jih je imenoval trgovski minister, vojni minister in minister za deželno bran. Sklepi komisije, zoper katere vgovarja zastopnik ministrstev, se ne smejo izvršiti pred odločbo trgovskega ministra, ki se zgodi v porazumu z vojnim ministrom in ministrom za deželno bran.

### § 3.

#### Delokrog komisije.

Komisiji so odkazane zlasti naslednje naloge in oblasti:

1. Voditi tekoče preglede o zalogah in podelovanju cunj;

2. določati, koga je smatrati za veletržca v zmislu § 6 tega ukaza; pri tem je komisiji za cunje naloženo, da javno naznanja seznamek veletržcev ter premembe, ki se podajajo od primera do primera, z naznanilom v uradni „Wiener Zeitung“ in na drug pripraven način;

3. izdati natančnejše zaukaze o pojasnilni in naznanilni dolžnosti in o obliki in vsebini izkazov, ki jih je uporabljati pri tem;

4. podeljevati po § 5 tega ukaza potrebna izjemna dovoljenja za dobivanje cunj po podelovalcih na drugih mestih nego v središču za cunje;

5. izdajati potrdila za dobivanje iz inozemstva po § 12 tega ukaza;

6. ustanavljati tipe gradiva v trgovini in nakupnih in prodajnih cen središča za cunje;

7. staviti predloge gledé prisilne ponudbe in prevzemnih cen, ki jih je dovoljevati, v zmislu § 8 tega ukaza;

8. razdeljevati cunje na skupine podelovalcev, eventualno tudi v teh skupinah na posamezne obrate, po ukazilih, ki jih izda trgovinski minister v soglasju z vojnim ministrom in ministrom za deželno bran;

9. sodelovati pri vseh naredbah za zalaganje potrebščine cunj, kolikor pristojni ministri komisijo pritegnejo k temu, in staviti predloge v vseh zadevnih gospodarskih vprašanjih.

#### § 4.

##### Središče za cunje.

Kakor trgovski organ za promet s cunjami služi središče za cunje na Dunaju, I., Seitzergasse 1. To središče je obče koristno, ne na dobiček preračunjeno podjetje pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršujejo vladni komisariji, ki so jih imenovali trgovinski minister, vojni minister in minister za deželno bran.

#### § 5.

##### Predpisi za podelovalce cunj.

Od dne, katerega dobi ta ukaz moč, smejo podelovalci dobivati cunje le po središču za cunje. Vsako drugačno nabavljanje cunj po podelovalcih ter njih otujevanje podelovalcem po nabiralcih in kupčevalcih je prepovedano, razen da se je nabavljanje dovolilo s posebnim dovoljenjem komisije za cunje.

#### § 6.

##### Predpisi za kupčevanje s cunjami.

Zbiranje in sortiranje cunj ter kupčevanje po običajni poti od zbiralca do trgovca na drobno, od njega do veletržca, nadalje prodajanje središču za cunje ni omejeno.

Veletržci smejo cunje, ki so jih pridobili, prodajati le središču za cunje.

Vsak drug način kupčevanja s cunjami je prepovedan.

#### § 7.

##### Dobavne pogodbe.

Kupne in dobavne pogodbe o cunjah, ki so bile sklenjene, preden je dobil ta ukaz moč, — izvzemši dokazno iz carinskega inozemstva dobavljene cunje — nimajo moči, kolikor se niso izpolnile do dneva, katerega dobi ta ukaz moč. Dodatna izpolnitev ali odškodnina, ker se pogodba ni izpolnila; se ne more zahtevati. Zahteve zaradi neizpolnjene pogodbe, ki so nastale pred pričetkom veljavnosti tega ukaza, ostanejo neizpremenjene, toda kupec ne more zahtevati izpolnitve, temveč le odškodnino.

Določila sprednjega odstavka se ne uporabljajo na tekoče sklepe vojaške uprave.

#### § 8.

##### Prisilna ponudba.

Trgovinski minister more v soglasju z vojnim ministrom in ministrom za deželno bran in zasllišavši komisijo za cunje odrediti, da se ponudijo cunje središču za cunje, in ustanoviti cene, po katerih se je ravnati. Natančnejši zaukazi se ukrenejo od primera do primera.

Središče za cunje se mora izjaviti, ali prevzame dohajajoče mu ponudbe, v roku, ki se določi o priliki razpisa prisilne ponudbe, ki pa ne sme presegati 21 dni, odkar je ponudba došla središču za cunje. Ako ponudnik v teku tega roka po prihodu njegove ponudbe v središču za cunje, ki mu izda o tem potrdilo, ne prejme odločbe o prevzetju, more zopet svobodno razpolagati s ponujeno množino, drže se predpisov §§ 5 in 6 tega ukaza.

Ako stranka ni zadovoljna s prevzemno ceno, ki jo je središče za cunje ustanovilo na podlagi cen, po katerih se je ravnati, naj določi prevzemno ceno okrajno sodišče na sedežu zbornega sodišča prve stopnje, v čigar okolišu je ponujena zaloge, v nespornem zastopanju, zaslišavši izvedence, v okviru cen, po katerih se je ravnati. Ako je na sedežu zbornega sodišča več okrajnih sodišč, si ga more ponudnik izbrati. Odločba okrajnega sodišča se more v 8 dneh izpodbijati z rekurzom. Zoper odločbo druge stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček. V koliko mora ena stranka povrniti stroške postopanja ali jih je deliti med stranke, odloči sodišče po svobodnem preudarku.

Ako se cena določi sodno, mora središče za cunje ob prevzetju začasno v gotovini plačati ceno, ki jo je ustanovilo. Dolžnost dobave se ne odlaga s sodnim postopanjem.

## § 9.

**Pojasnilna in naznanilna dolžnost.**

Vsak posestnik in hranilec cunj je dolžen dajati komisiji za cunje pojasnila; ki služijo za izpolnjevanje njenih nalog, in predlagati izkaze, ki jih terja.

Podjetja, ki podelujejo cunje ali trgujejo s cunjami, ta podjetja, kolikor vse njihove zaloge dosega ali presegajo množino 10.000 *kg*, morajo svoje zaloge zglasiti komisiji za cunje prvokrat 1. dne oktobra 1916. l., potem vsakočasno po preteku dveh mesecev predložiti izkaz o prirastku k svojim zalogam cunj, ki je prirastel v prejšnjih dveh mescih, in oddaj iz njih.

Za te izkaze je porabljati tiskovine, ki jih je založila komisija za cunje.

## § 10.

**Skladovna knjiga.**

Podjetja, ki podelujejo cunje, in veletržci morajo pisati skladovno knjigo, v katero je tekoče vpisovati vse prejeme in oddaje cunj. Iz carinskega inozemstva dobavljene cunje je pri tem izkazovati vedno posebej.

## § 11.

**Posebna določila.**

Določila tega ukaza se ne uporabljajo na zaloge cunj, ki so v posesti vojaške uprave, ter na dobivanje teh tvarin po vojaški upravi.

Drugačne izjeme od predpisov tega ukaza more dovoljevati trgovinski minister.

## § 12.

**Dobivanje iz carinskega inozemstva.**

Iz carinskega inozemstva uvažane cunje ne spadajo pod prometne omejitve §§ 5 in 6, drugi odstavek, ako se njihov uvoz naznani v osmih dneh po prihodu pošiljatve — pri zalogah, ki so že v Avstriji, v osmih dneh potem, ko dobi

ta ukaz moč, — komisiji za cunje, ki izda, preiskušivši izkaze, potrdilo o izvršenem uvozu.

Ako se naj to potrdilo razteza tudi na tistega, kateremu se prodaja taka tvarina, mora prodajalec naznaniti prodajo komisiji za cunje ter imenovati kupca.

## § 13.

**Nadzorovanje.**

Izpolnjevanje predpisov tega ukaza nadzorujejo trgovinski minister, vojni minister in minister za deželno bran, privzemši obrtne nadzornike ali posebej postavljene kontrolne organe. V ta namen se morejo ogledati skladiški prostori in druge naprave ter vpogledati poslovne knjige, dopisi ter drugi zapiski.

## § 14.

**Izključitev od dobivanja cunj.**

Trgovinski minister more v soglasju z vojnim ministrom in ministrom za deželno bran na predlog komisije za cunje odrediti, da se podelovalci, ki so proti določilom tega ukaza dobivali cunje drugod nego pri središču za cunje, izključijo od vsakršne podelitve cunj.

## § 15.

**Kazenska določila.**

Prestopke tega ukaza in na njegovi podstavi izdanih odredb kaznujejo, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron ali z zaporom do šest mesecev. Kdor sodeluje pri takem dejanju, tega je kaznovati pravtako.

## § 16.

**Pričetek veljavnosti.**

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Spitzmüller s. r.

